

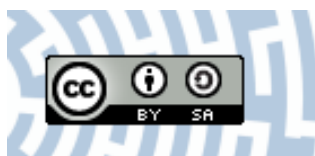

**You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Polska to jest wielka rzecz

Author: Wioletta Hajduk-Gawron

Citation style: Hajduk-Gawron Wioletta. (2018). Polska to jest wielka rzecz. W: R. Cudak, W. Hajduk-Gawron, A. Madeja (red.), "Na wrywki : 100 cytatów z polskiej poezji i dramatu, które powinien znać także cudzoziemiec" (S. 271-272). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Polska to jest wielka rzecz

O cytacie

Słowa te pochodzą z dramatu Stanisława Wyspiańskiego *Wesele*. Wypowiada je Poeta do Pana Młodego po spotkaniu z Rycerzem (akt II, scena 10). Pierwowzór Poety stanowi jeden z najważniejszych twórców okresu MŁODEJ POLSKI, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, który jest przedstawicielem DEKADENTYZMU. Mimo pesymizmu i nihilizmu Poeta w głębi duszy pragnie wielkich czynów, jednak nie potrafi słowem zmobilizować inteligencji do walki o Ojczyznę. Rycerz, postać symbolizująca ZAWISZĘ CZARNEGO, przypomina Poecie czasy, kiedy Polska była niepodległym państwem, a ci, którzy nią zarządzili, w przeciwieństwie do ludzi MODERNIZMU byli odważni i podejmowali działania. Rycerz nawołuje Poetę do czynu, a ten uświadamia sobie, że jego poezja jest bezużyteczna. Dokonuje się w nim pewna przemiana, dlatego mówi do Pana Młodego: „Polska to jest wielka rzecz”.

PAN MŁODY

Będziesz sonet pisać czy oktawę?

POETA

Nie – przewiduję inszą zabawę;

poczułem na szyi arkan –

Polska to jest wielka rzecz:

podłość odrzucić precz,

wypisać świętą sprawę

na tarczy, jako ideę, godło,

i orle skrzydła przypawić,

HUSARSKIE skrzydlate szelki

założyć,

a już wstanie któryś wielki,

już wstanie jakiś polski święty.

Fraza „Polska to jest wielka rzecz” (np. w tekstach piosenek patriotycznych) stała się wyrazem patriotycznej postawy Polaków. Oznacza, że Polska to nie jest tylko terytorium, ale coś więcej – to ludzie i idee, o które warto walczyć, które należy strzec i pielęgnować.

O autorze i jego twórczości

Zob. **A to Polska właśnie*

Warto wiedzieć

- DEKADENTYZM – zob. **Mów do mnie jeszcze... Za taką rozmową / tęskniłem lata*
- HUSARIA – polska formacja wojskowa (XVI-XVIII wiek). Husarz to wojownik, który jeździł konno, a do tylnej części siodła miał przypięte skrzydła. W potocznym rozumieniu to żołnierz, który do swojej zbroi miał przypięte dwa skrzydła zrobione z piór orła, sokoła, czasem kury lub gęsi. Husaria była bardzo skutecznym wojskiem, bitwy z jej udziałem często wygrywano, ponieważ szum i wygląd skrzydeł przestraszały konie przeciwnika. Zob. UŁAN **Hej, hej, ułani, malowane dzieci*
- MŁODA POLSKA – zob. **A to Polska właśnie*
- MODERNIZM – prąd w literaturze, sztuce, architekturze i filozofii odznaczający się buntem i przewartościowaniem dotychczas obowiązujących norm. Przypada na przełom XIX i XX wieku.
- ZAWISZA CZARNY Z GARBOWA – polski rycerz żyjący w XV wieku, uosobienie honorowej walki, dotrzymywania słowa, zwycięstwa, siły i odwagi, przypomina o latach, kiedy Polska była silnym i niezależnym państwem. Postać rycerza Zawiszy Czarnego współcześnie nadal kojarzona jest z prawością i honorem, jeden z punktów polskiego prawa harcerskiego („harcerstwo” – ‘polski ruch społeczny i wychowawczy dzieci i młodzieży’) brzmi: „Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy”.
Zawisza Czarny to nazwa największego na świecie żaglowca skautowego. Podczas rejsów na pokładzie tego statku realizowane są projekty z zakresu wychowania morskiego.

Bibliografia

Hutnikiewicz A., 2002: *Młoda Polska*. Warszawa.
Ziejka F., 1997: *Wesele. W kręgu mitów polskich*. Kraków.

Wioletta Hajduk-Gawron